

Всеукраїнська молодіжна науково-практична
конференція
«Роль молоді у відбудові післявоєнної України:
визначаємося зі шляхами розвитку»

*Буравська Надія,
студентка 3 курсу, спеціальність «Технологія виробництва і переробки
продукції тваринництва»
Науковий керівник: Брюхачова Інна,
кандидат сільськогосподарських наук, старший викладач
ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»*

ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ ПЕСТИЦИДІВ НА ЖИТТЄДІЯЛЬНІСТЬ МЕДОНОСНИХ БДЖІЛ

В останні роки у світі спостерігається "синдром руйнування бджолиних колоній (сімей)". І Україна стала ще одним місцем на карті, де він прогресує. Хоч і наші бджолярі експортують велику частину меду за кордон, є великий відсоток гибелі бджіл із-за обробки полів. Науковці та практики сходяться на тому, що винними можуть бути високотоксичні пестициди (засоби захисту рослин), кліщі вароа – що знаходяться на рослинах і з легкістю потрапляють на бджолу а потім і у вулик об'їдаючи крила, вірусні інфекції - параліч, мішковий розплід, зміни клімату. Пестициди безпосередньо отруюють льотних бджіл, що приносять пилок до вуликів і заражають молодих комах, або ж ослаблюють їх. І те, і друге закінчується загибеллю комах. Коли йдеться суто про пестициди та їхній можливий вплив на бджіл, в Україні існує достатньо державних органів, які мають повноваження їх контролювати. Інша справа, наскільки ефективним є цей контроль, коли він таки здійснюється. Контрольні функції нині є розпорощеними між різними інституціями. Саме із-за фермерів які обробляючи поле не дотримуються правил безпеки і наражають бджіл на смерть а бджолярів на втрату прибутку. Особливо це стосується вуликів які знаходяться на полях в літній період.

За даними Національного інституту лабораторної діагностики та ветеринарно-гігієнічного нагляду, попередні дослідження показують, що 95% хімічних токсикозів викликано пестицидами, 4% - гербіцидами, 1% - іншими препаратами. Тому є деякі правила до аграріїв які вони не завжди дотримуються, що призводить до загибелі бджіл. А саме потрібно власників пасік оповіщати за три доби до хімообробки з зазначенням застосовуваного отрутохімікату, місця (у радіусі 7 км), часу і способу проведення обробки. Обробки проводять у період відсутності льоту бджіл у ранкові або вечірні години. Не допускають обробку квітучих медоносів і пилокосів під час масового льоту бджіл. На період обробки бджоляру необхідно вивезти пасіку в безпечне місце або ізолювати бджіл у вуликах на термін, передбачений

Всеукраїнська молодіжна науково-практична
конференція
**«Роль молоді у відбудові післявоєнної України:
визначаємося зі шляхами розвитку»**

обмеженнями при застосуванні отрутохімікату. При ізоляції бджіл у вуликах гнізда розширюють до повного комплексу рамок або ставлять магазини. На двокорпусні або багатокорпусні вулики, залежно від сили сімей, ставлять другі корпуси з половинною кількістю рамок, зверху надягають раму з металевою сіткою (розмір вічка 2,5 x 2,5 або 3 x 3 мм), сітку накривають полотнянкою і, якщо потрібно, кладуть подушку. У день обробки рано-вранці, до початку льоту бджіл, льотки щільно закривають, знімають з сітки утеплення. У жарку безвітряну погоду під кришку підкладають рейки завтовшки 1-2 см. У вулик дають воду в стільниках, годівницях або напувалках. На ніч льотки відчиняють. У випадку застосування пестицидів в умовах закритого ґрунту обробки проводять увечері після закінчення льоту бджіл або ізолюють бджіл у вуликах на термін, передбачений обмеженнями при застосуванні отрутохімікату. Фізичні та юридичні особи, які застосовують засоби захисту рослин для обробки медоносних рослин, зобов'язані не пізніше ніж за три доби до початку обробки через засоби масової інформації попередити про це пасічників, пасіки яких знаходяться на відстані до десяти кілометрів від оброблюваних площ. При цьому повідомляється дата обробки, назва препарату, ступінь і строк дії токсичності препарату. Забороняється залишати на полях невикористані розчини отрутохімікатів, а також категорично забороняється обробляти отрутохімікатами комахоїдні культури та рослинність у лісових масивах у період цвітіння навколо полів, що обробляються. Обробку проводять лише за відповідних показань із застосуванням низько дозованого наземного обприскування при швидкості вітру менше 5 м/с та витраті препарату суворо за нормами.

За провиню за отруєння бджіл має відповідати не тільки замовник хіміобробки, значну відповідальність також несуть і власники пасік. Саме пасічник ставлячи вулик має не ігнорувати попередження аграріїв та вчасно допомогти бджолам не померти. Іноді підприємці ігнорують попередження і звинувачують усіх крім себе. Щоб зберегти вулики в нашій країні потрібно думати не тільки бджолярам а і кожному з нас, так як від бджіл залежить екологія планети.

Список використаних джерел:

1. Мирось В.В. Ковтун С.Б. Практикум з бджільництва. Харків 2018. 192с.
2. Поліщук В.П. Бджільництво. *Редакція журналу «Український пасічник»*. 2001. 296 с.
3. Вимирання бджіл, чому гинуть бджоли в Україні. URL: <https://propozitsiya.com/ua/chomu-ginut-bdzholi-u-sviti-i-v-ukrayini>